

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.
Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanj 10 komadov letno 25 Din. mesečno 2 Din. zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din. mesečno 2 Din. 50 par. V države Evrope: letno 75 Din., mesečno 6 Din. 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zvišneuropske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

cm² 75 par, med tekstom 1:50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črenšovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVIII. št. 40.

Glasilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Ne dajte se zmotiti!

V zadnjem časi so začnoli vlagatelji napadati denarne zavode širom države i dvigati pri istih svoje vloge, ka je prisililo društvo denarnih zavodov, da sporazumno z gospodom finančnim ministrom omeji izplačila vlog.

Nerazumljivo je to vznemirjenje vlagateljev, kajti naš dinar stoji trdno i dobro. Naše banke, posojilnice i hranilnice so solidne i imajo izdane vse vloge med našimi kmeti, teda je vloga na vsak način zavarovana. Vesti od padca dinara raznašajo le škodljivci i sovražni elementi. Ne računajo pa s tem, da s svojimi vesti škodujejo ne samo denarnim zavodom nego še bole vsemi prebivalstvi, tak vlagatelom, kak tistim, šteri majo izposojene peneze. Banke, posojilnice i hranilnice ne morejo meti vse pri njih naložene peneze v svojih blagajnah, ar v tom slučaju ne bi mogle davati vlagatelom obresti. Vložene peneze so izposodile našim tukajšnjim kmetom, ki so ga potrebovali i to večinoma na vknižbo ali dobro poroštvo. Kaj se zdaj zgodi, če vlagateli napadejo nje. Prisiljeni bodo izterjati izposojene peneze s tem pa vničijo male kmete.

Ljudje ne zgubite svojega treznoga razuma i ne nasedite hujškačom. Ne dvigajte penez. Včinite to samo če peneze res silno potrebujete, ar peneze meti doma vam je dvojna nevarnost. Prvič ne dobite za istega nobenih obrestev, drugič Vam ga pa doma lahko pokradejo. V posojilnicah i drugih peneznih zavodaj so penezi popolnoma varni i nosijo z obrestmi dobiček.

Volitve na Angleškem.

28. oktobra se bodo vršile v Angliji parlamentarne volitve. Listi poročajo, da se te parlament razpusti 5. ali 6. oktobra. Vse kaže, da de volilni boj jako srditi.

Kitajski vesoljni potop.

Rezume vseh podrobnosti. — 8 milijonov mrtvih žrtev. — 40 milijonov ljudi strada.

Nesreča, ki je to leto dosegla najplodonosnejše province Kitajske, je brez dvoma največja katastrofa človeštva. Strašne povodni, ki jih je povzročila reka Jangcekiang, nas nehoteč spominjajo na veliki svetopi-semški vesoljni potop.

Najnovejša poročila pravijo, da je število smrtnih žrtev žeprekoračilo

8 milijonov.

Prav tak javljajo, da bi bilo za prvo pomoč gladujočemu ljudstvu potrebno najmanj 4 milijon ton pšenice.

Največja kitajska reka, štera teče skozi najbole gosto naseljene i najplodovitejše predele Kitajske, je preplavila svoje bregve v dužini nad 1000 milj i se razlila na desetine milj globoko v notranjščino dežele. Pri normalnom stanji je reka široka povprečno 1 angleško miljo, dnes pa sliči ogromnomi jezeri, šteromi ne mogoče videti bregov. Po mnenji strokovnjakov bi niedna dežela ne mela na razpolago telko sredstev, da bi zgradila obrambne nasipe, ki naj bi zavarovali predele, ki ležijo ob Jangcekiangi. Kak naj to napravi Kitajska s svojimi razrvanimi financami? Zgraditev nasipov ob Jangcekiangi bi bilo vnogo vekše podjetje, kak pa je bila graditev starodavnoga kitajskoga zida.

Že pred ednim mesecom so sličila tri velka mesta Wuhang, Hankov i Hanjang ogromnim jezerom. Po Hankovi so teda vozile več sto tonske džonke. Od teda je stanje vode v Hankovi naraslo še za 1 meter i dnes lahko med ruševinami hiš plavajo vekše ladje. Ogromno mesto je zapadlo smrti. Vsega je konec; prometa, trgovine i življenja . . .

Nad 40 milijonov ljudi je na milost i nemilost izročenih lakoti. Zgubili so svoje domove, zgubili svojce.

Njihovi domovje so se zrušili, premičnine so jim odnesli neusmiljeni valovje. V silnoj vročini, ki je vladala teda, so nosili samo lahka poletna oblačila, zdaj pa zmrzujejo, ar nemajo druge obleke.

Na stoezere človeških i živalskih tel gonijo valovje sem i ta, med njimi so tudi razbite škrinje, iz šterih se vidi mrtvo telo.

Na velikih polaj je bilo žito ravno zrelo za žetev, ali prileteli so nesmileni vajovje i vničili žetev, štera bi preskrbela za edno leto s kruhom 100 milijon ljudi. Lakota, štero mi niti predstaviti ne moremo, je grozna. V Ameriki ne vejo kama s pšenice, ki jo zavolo toga vničujejo, na Kitajskom pa mirajo milijoni od lakote.

Če ne bo pomoči, ki pa more priti naskori, bo število nesrečnežov, mrtvih od lakote, naraslo v milijone. Da bo to melo za posledico nebranihi razmah najrazličnejših kužnih betegov, küge, tifusa i drugih, ki se že zdaj pojavljajo je očitvidno. Kak bo z ljudstvom, ki je zavolo strašnih nesreč brez vsakše odporne sile, si vsakši lahko misli.

Strašna povoden pa ne je samo dosegla doline Jangcekianga, nego tudi Hvangho (žuta reka) je prestopila brega i se razlejala po okolici. Številna mesta na njenih obrežjih so več metrov pod vodov, med njimi tudi Tsinanfu, glavno mesto Šantunga.

Ka je povzročilo katastrofo, ki je mogoče največja v človeškoj zgodovini? Naravno, da so povodni posledica silnega deževja, ki je bilo v Tibeti i po visikih gorskih verigaj v zapadnom Scečuani i Kanšuji. Poleg toga pa je preminočo leto na vsem predeli, skozi šteroga se vali Jangcekiang, nepretrgoma deževalo.

Kalendar.

oktober (31 dni)

41. teden.

dnevi		Kim. kat.	Evang.
m.	tedna		
5	ponedel.	Placid i tov	Aurel
6	tork	Brunon sp.	Bruno
7	sreda	Kr. sv. R. V.	Amalia
8	četrtek	Brigita	Etelka
9	petek	Dionizij	Déneš
10	sobota	Mikloš Tol.	Gedeon
11	Nedela	ZO. Firmin p.	19. Brigita

Murska Sobota

— **Banke, hranilnice in posojilnice v Murski Soboti** imajo uradne ure od 8 do 1/2 1 ure popoldne. Popoldne ne poslujejo.

— **Častitamo.** G. Horvat Janko je v Ljubljani položil s prav dobrim uspehom notarski izpit. Mladom g. notari častitamo.

— **Slovo.** V Maribor je premeščeni g. Ogorevc Franjo, šef. žel. kurilnice. V Soboti je bil skoro dve leti. Z lubeznivim nastopom si je pridobil mnogo prijatelov, šterim de težko po njem. Na novom mestu njemu želimo mnogo zadovoljnosti.

— **Fal „Peko“.** Od tistoga časa, kak so se v izlozbi pokazali fal „Peko“ čevlji za šolare, se v trgovini Brumen Joška obrne dosta kúpcov. To niti ne čudno, ar je blago prec dobro, postrežba pa ljubezniva.

— **Nesreča pri delu.** Zidar Gombossy je med delom postao žrtev nesreše. Po neprimiliki si je potro nogo.

— **Z dreva je spadno.** Okrog 10 letni Caunekkerov deček je v parki splezao na nekše drevo. Kda je bil že prec visiko, se je poškalilo i dol spadno. Pretreseo si je možgane i so ga morali spraviti v špitao.

— **Šolske knjige i potrebčine** dobite po ugodnoj ceni v papirnoj trgovini Hahn Izidor.

— **Martinišče** je dobilo velki i lepi kúrnjek. Delan je po najnovejšem plani kakor na kmetijskoj šoli v Rakičani. Za to velko pridobitev se moramo zahvaliti dobromi gospodi Hartneri, ki so nas za to navdúšili i nam s svojov foringov dali pripelati ves stavbeni les, ki so nam ga šenkali. Obečali so nam tudi strešno opeko (črep). Bog njim naj bogato poplača za velikodúšni dar.

Slovenska krajina.**Tretjeredniški kongres.**

Dnes, 4. okt. je navuk za tretjerednike v Črensovcih. Ob 2 so večernice, po teh navuk, po navuki se blagoslovi v „Našem Domi“ slika sv.

Ka novoga v Belgradi?

Volitve. Njeg. Vel. krao je predpisao i proglaso zakon, šteri določa, da do se 8. novembra vršile volitve, 7. decembra pa se sestane parlament.

Cena soli ostane. Ar so se razširili glasi, da se sol podragša, je uprava državnih monopolov podala izjavo, da to ne istina. Cena soli ostane nespremenjena.

Imenüvanje novoga poslanika. Njeg. Vel. kralj je imenüvao za poslanika v Pragi dr. Grizogona, ministra v pokoji.

Znižanje doklad. Preminoči teden je izšla uredba, s šterov se državnim nameščencem (uradnikom) znižajo osebne doklade za 50%, vojaškim oficirum i uradnikom pa za 60%.

Ameriški gost. Preminoči teden se je zdržavao v Belgradi ameriški general D. Mac Arthur. Sprijali so ga predstavniki naše vojske.

Premeščenje. V ministerstvo notrašnjih zadev je premeščen dr. Fr. Schaubach, okrožni inšpektor i bivši velki župan v Maribori.

Glavna zveza zemljedelskih zadrug v Srbiji je mela v ponedeljek i tork občni zbor. Zveza ma okoli 50 000 kotrig.

Davek od rojarstva. Davčni oddelek finančnoga ministerstva je izdal uradno tolmačeoje za pobiranje

Metoda. Po blagoslovitvi je tretjeredniški kongres kongres z sledečim dnevnim redom:

1. Čtenje zapisnika od zadnjega kongresa; 2. poročilo predsednika; 3. poročilo tajnika i blagajnika; 4. govor g. Verbajnshek Ivana, kaplana v D. Lendavi; 5. akcija za nabiranje na siromašnico „Dom sv. Frančiška“; 6. Slučajnosti.

Odbor za zidanje sirotišnice

„Dom sv. Frančiška“ v Črensovcih.

*

— **Pobožnost za širitele Novin i Marijinoga Lista.** Oktobra 18. se vrši za širitele Novin i Marijinoga Lista v Soboti v Martinišči pobožnost z sledečim dnevnim redom: 1. Sv. meša ob pol edenajstih; 2. po sv. meši predga; po predgi izročijo širitelje nabrano naročnino, dobi vsaki en dar i poročajo od stanja naročnikov; 4. pogovori, kak bi se širili naši listi; 5. obed; 6. slovesne večernice ob 3. Vse širitele i širitelice vabi Uprava Novin i M. Lista v Črensovcih.

— **Obed na tretjeredniškom kongresi v Črensovcih.** Dnes 4. oktobra ob priliki tretjeredniškoga kongresa se dobi v „Našem Domi“ dober obed za nisko ceno. Obed pripravi gostilničar g. Škaberne Franc. Da goven-

davka na rojarstvo. Po tom tolmačenji se od rojarstva, ki je del polodelstva ne plačuje davek, če pa se rojarstvo poji kak posebna obrt, zapadne obdačenji.

Izvoz sadja. Statistika izkazuje, da se je v časi od 1. aug. do 22. sept. izvozilo 1781 vagonov sliv i okoli 100 vagonov jabuk. Največ je kúpila Češkoslovaška.

Svetovna politika.**Nemško-francoski sporazum.**

V nedeljo sta prišla v Berlin francoski ministerski predsednik Laval i zvünašnji minister Briand. Namen njunoga prihoda je, da v zvezi z nemškimi političnimi voditelji vodita razgovore za sporazum med Nemčijom i Francijom. Nemški narod je z veseljem sprijao francoske goste i je z navdúšenjom naglaso, da žele mir.

Madžarska. Dúhovi so se nekoliko pomirili. K tomi so pripomogle izjave ministerskoga predsednika i drugih ministrov, ki so obečali, da se bodo trüdili, da se gospodarske razmere vredijo.

Občinske volitve na Češkoslovaškom. V nedelo so se vršile po celoj Češkoslovaškoj občinske volitve. Vekših sprememb neso prinesle. Posamične stranke so dobile približno enako število glasov, kak pri zadnjih volitvaj.

sko župo, govedino z hrenom i krüh. Vse to bo koštalo samo pet dinarov. Govedina je od mladoga, zdravoga maršeta, küpljenoga v Črensovcih.

— **Deca, štera neje ešče dobila darov za cedala,** se opomina, ka svoje cedala izroči širitelom Novin i Marijinoga Lista. Ti bodo cedala prekдали 18. okt. upraviteli Novin i Marijinoga Lista v Soboti i dare prinesejo deci domo. Sobočka deca sme svoja cedala tudi izročiti g. Horvat Jožefi, mlekaru v Soboti, ki je tudi delio cedala.

— **Krasna povest „Pravica in usmiljenje“** štero so vsi čitateli Novin tak radi čteli, se dobi po 10 Din. v Prekmurskoj tiskarni v M. Soboti. Što rad čte lepe knjige, si jo naj küpi!

— **Vinska klet zgorela.** Preminoči teden je v Dobrovniku zgorela trgovci Milhoferi vinska klet. S kletjov vred so zgoreli tudi lagvi. Vesnolo je tudi okoli 150 litrov vina.

— **Velke gasilske vaje.** Preminočo nedelo je mela križevska gasilska župa v Šalovcih velke gasilske vaje. Vdeležilo se jih je okoli 400 gasilcov. Vaje so se vršile popoldne od 1 do 4 vüre. Gasilci so pokazali takše zanimivosti, da so se jim navzoči čüdüvali. Izkazali so se posebno gasilci iz Hodoša i iz drugih obmejnih vesnic.

GOLDMAN ALEXANDER
IN
REICH HELENA

zaročena

D. Lendava M. Sobota

26. septembra 1931.

(Brez drugega posebnega obvestila.)

— **Gornja Lendava.** Ešče ne dolgo, ka je bila tu slavnost ob priliki blagoslovitve nove šole. V nedelo, dne 4. t. m. se vrši že druga slavnost — blagoslovitev lepe zastave Marijine družbe. Kak se čuje, de zastavo blagoslavljal mil. g. kanonik Časl Franc iz Maribora.

— **Vlom v trgovino.** Trgovina Nemšič Matije v Križevcih je znova postala žrtev nočnih tolvajov. V noči od 23. na 24. sept. so vdrl v njo neznan tolvaj i so odnesli iz nje veliko vnožino štofov, vunene obleke i trafike. Trgovina je bila že večkrat obiskana od tolvajov.

— **Dolnja Lendava.** Bratva se je začnola. Iz goric se čuje popevanje i juvkanje. Vinska letina ne predobra pa ne preslaba. Samo edno je škoda. Zadnji čas ne bilo sunca i tak grozdje nema zadosta cukra. Zavolo toga de vino kisasto. No ja, spiti de se že dalo. — Pred nedavnim so se v gorica vkup zgrabili dečki dveh sosednih vesnic. Prišlo je do pravoga boja. Eden je zgrabio sekuro i je z njov včasno ednoga nasprotnika. Pelati so ga morali v špitao. (Kak vsigdar, tudi zdaj kličemo mladini: Pamet nūcati i se človeško oponašati, ne pa po živalsko, op. ur.) — V ponedlek se je vršilo letno kramarsko živinsko senje. Bilo je tak slabo kak mogoče še nigdar. Trgovci, ki so inda tržili za 500 Din, tak da so meli več stroškov, kak notrijemanja. Za živino pa skoro sploh pitao ne nihče. Iz vsega se vidi, da je zavlada grozna kriza.

— **Nesreča starke.** V Bakovcih se je ponesrečila 74 letna Šinkovič Sidonija, ki že dugo časa životari sama v hiši. Hipoma njoj je postanolo slabo i je vkup spadnola. Pri spadaji se je tak močno pobila, da so jo morali spraviti v bolnico.

— **INKA,** francosko žganje se porablja že več kak 10 let z velkim uspehom pri reumi i protini. Pri zobolih bolečinaj i glavoboli, nervoznosti i nespanji. Kak vūstna voda i pri potenji nog, rok ali tela. Dobi se po Din 10,- v Lekarni pri Sv. Trojici, Dol. Lendava.

ZA NEDELO.

Po risalaj devetnaseta.

Evang. sv. Mat. 17.

V onom vremeni: Gučao je Jezuš poglavarom popovskim i farizeušom po prilikaj, govoreči: spodobno je včinjeno Králestvo Nebesko k človeki Krali, ki je napravo gostüvanje sini svojemi. I poslao je slugu svoje zvat pozvane na gostüvanje, i ne so šteli priti. Pali je poslao druge slugu, govoreči: povete tem pozvanim: ovo obed moj szam pripravo, teoci moji, i tüčne stvari so spoklane, i vsa so gotova: hodte na gostüvanje. Oni so pa zamüdili: i odisli so, niki na marof svoj, niki pa na trštvo svoje; ti drugi so pa spolovili njegove slugu, i zobžalnostjov ošpotane spomorili so je. Krao pa gda bi to čüo, rasrdo se je, i poslavši svojo vojsko, pogübo je lüdomorce one, i váraš njihov je požgao. Teda veli slugom svojim: gostüvanje je toti gotovo, ali ki so bili pozvani, ne so ga bili vredni. Idte zato vö na križopotje, i šterekoli najdete, zovte je na gostüvanje. I vün idoči slugi njegovi na poti, vkup so spravili vse, štere so naišli, lagoje, i dobre: i napunilo se je gostüvanje sedéčimi. Notri je pa prišao Krao, ka bi vido sedeče, i zagledno je tam človeka ne oblečenoga svadbenov opravov. I veli njemi: Prijateo, kakda si esi notri priso nemajoči oprave svadbene? on je pa zanehmio. Teda je velo Krao slugom: zvežite njemi roké i nogé, vržite ga vu vönejšnju tmico: tam bode jokanje, zobno škripanje. Ar so vnogi pozvani; malo jih je pa odebranih.

Razgled po domovini.

Vlak zavozo v kmečka kola. Na železniškoj progi Varaždin—Ivanec se je v soboto pri stražnici 7 zgodila težka nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev. Kmet Gjuro Svrženjak: njegov 14 letni sin Franjo sta se z praznim vozom vračala iz Čakovca. Oba sta bila trüdna i enakomerno pomikanje voza jiva je kmalu zazibalo v sen. Konj pa je pomali stopao naprej i pripelao kola do železniške proge pri omenjenoj stražnici ravno v časi, kda je po progi iz Ivanca pridrveo vlak. Na čüden način je vujšo nesreči. Vlak se je z vsov silov zaletio v kola i ga strla. Gjuro je ostao na mestu mrtev, njegov sin Franjo pa je odneso samo lahke poškodbe i se vrači v varaždinskome špitai. Železniškoga osebja ne zadene zavolo nesreče nikša krivica.

— **Visiki sneg v Bosni.** V petek i v soboto je v okroglini Maglaja i Jaj-

ca spadno gosti sneg, ki je v Maglaji zapadel 25 cm visiko, v Jajci i v okroglini pa cilo 70 cm visiko. V Jajci so morali celo za nedoločeni čas ukiniti celi promet. Sneg je na njivah povzročio velikansko škodo. Vničeni so vsi posevki, kukurca i sadje.

Mati vmrla pri pokapanji svojega sina. Pred par dnevi se je v elektrarni v Mitrovici smrtno ponesrečio električni monter Ivan Balkar. V petek se je vršilo njegovo pokapanje, štero pa se je zaključilo z žalostnim dogodkom. Kda so spūščali škrinjo v jamo, je v pokojnikovo mater vdaro boži žlak i se je mrtva zgrüdila na tla.

Mrtveca so izkopali i oropali. V Dobočci pri Bosanskom Brodi je te dni vmro kmet Miroslav Krčelič. Praznoverna rodbina njemi je djala v grob nekaj 20 kronskih dukatov. Nekaj dni po pogrebi pa so šli slučajno mimo groba žandarje i opazili, da je grob odkopan i škrinja odpreta. Od dugatov ne bilo sledü.

Smrtna nesreča na Turnci. V nedelo se je zgodila na Turnci, ostroj i strmoj skali za Šmarov gorov, oziroma za Grmadov, tragična smrtna nesreča. Med številnimi turisti, ki so popoldne plezali na Turnc, je bila tudi 20 letna Rozi Narobe, pletilja v tovarni Štora i stanujoča v Št. Vidi 33. Kda je bila na vrhi, se je od stene Grmade velki kamen odvalu i zadel Rozi v vrat. Rozi je strmoglavila približno 15 metrov navzdol i obležala mrtva z razbitov glavov. Nesreča je Rozino družino preveč prizadela, ar je Rozi s svojim malim zaslužkom podpirala številno družino svoje matere.

Izkoriščevalec kmeta pod klüčom. Preminoči teden se je v Vitanji vršo živinsko i kramarsko senje. Živine je bilo dosta prignane i tudi prav lepe. Bilo je nekelko odane po jako niskoj ceni. Na senje je prišo tudi nekši živinski preküpčevalec. Mož je naküpo nekaj parov jüncov, seveda je küpo najlepše jünce. Pri prekjemani jüncov pa je mešetar ne šteo jünce plačati od prle dogovorjeni ceni, nego po preveč niskoj ceni. To pa ne bilo povoli lastnikom odanih jüncov. Eden od njih je stopo do najbliže slüžbojočega žandara, šteromi je pojasno celo zadevo. Žandarje so se začnoli za preküpčevalca zanimati, so ga artirali i oddali v zapore okrajnoga sodišča v Konjicaj, kde zdaj čaka na plačilo za svoje delo. Želeti je, da oblast na takši način postopa z vsakim, ki v tej žmetnih časaj izkorišča stiskanoga kmeta.

Iz šale nesreča. V tork se je na Vodovodni cesti v Ljubljani ponesrečo zidarski pomočnik Anton Zabukovec, star 32 let. Zabukovec se je v šali s svojimi tovariši, što je močnejši i pri tom premetavanji je tovariš süno Zabukovca prek stola. Zabukovec je spadno tak nesrečno, da si je potro hrbet. Odpelali so ga taki v bolnico. Poškodba se zna prec nevarna i se bode Zabukovci poznala celo življenje.

Iz sveta.

Lev raztrgao misijonara. Vendar nega poklica, ki bi bio združeni s telkimi i tak raznovrstnimi nevarnostmi, kak je poklic oznanjevalca bože reči. — Kak poročajo z Kapskega mesta, se je v Gornji Rodeziji te dni pripetio tragičen dogodek, šteroga žrtev je postao misijonar M. Taylor. Taylor, ki je delüvao v Rodeziji že od leta 1907, je pri potüvanji po svojem okoliši naleto na leva, ki se je ravno oslobodo iz pasti. Z misijonarom so bili šče štirje domorodci. Taylor je na leva trikrat stelo, ki pa so vsi zgrešili svoj cio. Razjarjena zver je skočila na misijonara, šteromi je v tom kritičnem trenutki odpovedala pükša. Kak so domorodci to opazili, so se spüstili v divji beg i prepüstili misijonara njegovi strašni usodi. — Vüro kesnej so našli Taylora mrtvoga v mlaki krvi.

Kelko je moških i kelkó žensk v Ameriki. Zadnja statistika Združenih držav da zanimive podatke naraščenji moških i žensk. Leta 1920. je prišlo na vsake 104 moške 100 žensk, danes prideta samo 102 moška na 100 žensk. V državi Nevada pride 148 moških na 100 žensk. V državi Wyoming 123 moških na 100 žensk. Države Kolumbija, Massachusetts, Rhode Island, New Hampshire, Connecticut, Tennessee i Louissiana pa imajo več žensk kakor moških. V vseh Združenih državah je 1,499.114 moških več kak žensk. Pri črncaj je 5,856.669 moških i 6,035.474 žensk. Kitajci, Japonci i Mehikanci majo vnogo več moškov kak žensk, tak da pride na 22.588 Kitajcev samo 3.289 Kitajk. Na vsakih 276 Japoncev pride samo 100 Japonk, na vsakih 156 Mehikancev samo 100 Mehikank. Države na jugu majo več moškov kak žensk.

Papeški konzistorij. V vaticanskih krogih se trdi, da bo v meseci decembri tajen i javen konzistorij. Že nekaj mesecev se v Vatikanu delajo priprave za ta konzistorij, ki je bio že večkrat odložen. Vzroki predložitve niso bili znani, misli pa se, da je papo k tomi presilio konflikt med sv. stolico i fašistično vlado. Zadnji kon-

zistorij je bio julija 1930, od toga časa mao je pa vmrlo že 15 kardinalov. Na prihodnjem konzistoriji bo papa imenüvao nove kardinale, v vno-gih püšpekijaj pa bo postavio tüdi nove püšpeke. Misli se, da bo na tem konzistoriji sprejeta tüdi ostavka sedanjega vaticanskega državnoga tajnika Pacellija. Kak najbolje gvüšen kandidat za njegovo mesto se imenüje dozdašnji Pacellijev pomočnik dr. Pizzardo.

Smrtni teden poljskih vojaških letalcov. Pri poljskih letalskih svečanostih, ki so se začnole v četrtek i so trpeli tri dni, so se zgodili štirje nesrečni slučaji. Najprle sta se razbile dve letali pri Kutnem, ar sta mogla zasilno pristati. V noči od petka na soboto je pri Plocki strmoglavilo na tla letalo i sta se oba letalca bujla. Štrta nesreča pa se zgodila na varšavskom letališči. V letali, ki je krožilo nad varašom, je nastao defekt, na štero je letalo strmoglavilo na streho barake, v šteroj ma poljska zračnaprometna družba svoja prometna letala. Prebilo je streho i poškodüvalo več civilnih letal. Letalec, mla-di poljski poročnik, je bil na mesti mrtev.

Studentje zbili ministra. Kitajski zvünašnji minister Veng je v pondelek v Nankingi komaj vujšo smrti. Kitajski študentje so v sprevo-dih protestirali proti postopanju Japoncov v Mandžuriji, pa tüdi proti zvünašnjemi ministri Vengi, ar se njemi ne posrečilo, predobiti Zvezo narodov za to, da bi na strani Kitajske intervenirala pri Japonski. Študentje so vdrli v zvünašnje ministerstvo, razbili so opravo i okna ter vdrli v sobo zvünašnjega ministra, ki ne šteo zbežati pred demonstranti. Študentje so njemi strgali gvant s tela i ga s palicami tukli tak dugo, dokeč minister zavolo vdarcov po glavi i prsaj ne spadno na tla. Študenti bi ga bujli, če ne bi nešterni uradniki prišli skozi okna na pomoč i študente potisnoli vö. Zvünašnjega ministra Venga so potem z avtomobilom odpelali v hišo Čangkajšeka. Rane zvünašnjoga ministra so preveč hüde.

AGRARNE ZADEVE

Razlaga agrarnoga zakona. 24. 25. 26. i 27. §§ Občine zemljiške zadruge (agrarne) imovinske (urberialne) i skupne poledelcov (zadruge) so tüdi agrarni interesenti i smejo dobiti pašnike, šteri neso za drügi pov pa v našoj banovini tüdi šume. V Savskoj banovini se veleposestniki pusti 1000 oralov šum, v našoj pa 1000 hektarov. Prošnje, kak zakon predvideva, najmre v 30 dne-

vaj po razglasitvi agrarnoga zakona, so pa itak gorposlane. Reši je ministerstvo v 6 mesecaj.

Država, samoupravna tela, (banovine) i dobri nameni, ki so za vse hasnoviti, kak pravne osebe smejo biti agrarni interesenti, keliko zahtevajo njihove potrebe. Ki so zvršili višje ali nižje gospodarske šole, smejo tüdi dobiti agrarno zemljo, ali samo te, če so pravi interesenti že dobili svojo i je kaj višje ostalo.

Interesenti, ki majo že razdeljeno agrarno zemljo, te ne morejo zgübiti, ar njim stalen agrarni zakon priznava pravico do nje.

Gda se pripiše zemlja na agrarne interesente? Ministerstvo je zglašalo iz državnih dohodkov tri milijone dinarov za tiste državne komisije, štere po predpisih stalnoga agrarnoga zakona preiščejo v severnih krajih države, to je prinas vsako ves, izpitajo agrarne interesente, njim naznanijo ceno agr. zemlje, štero do plačüvati skoz 20 let i je vknížijo na agrarno zemljo, kak stalne lastnike. Te komisije v ednom leti morejo dovršiti svoje delo i kleti 1. oktobra že ne bode več arende za agrarno zemljo, nego ka je bila do zdaj arenda, bo eden deor odplačila za agrarno zemljo državi, šteri se vsako leto 1. okt. mora plačati. Novine bodo vse natenkoma popisale, keliko de se plačüvalo, kda pridemo do tistoga paragrafa. Vsaki agrarni interesent naj bo zato miren i čaka komisijo. Po zakoni bodejo tüdi znova zvoljeni agrarni odbori i do interesentje meli priliko svoje pritožbe potom teh komisij naznaniti. K leti 1. okt. te mirni posestniki agrarne zemlje, do tečas vam je pa tüdi zvün Boga nišče ne more vzeti, ar vas brani zakon.

Kak de bolše plačüvati. Zakon dovoli, ka se agrarna zemlja tüdi naednok lahko plača i je ne trbe skoz 20 let plačüvati. Ka misli zadru-ga od toga plačüvanja? Mi smo mišljenja: *Za agrarne interesente je bolše, če na 20 let plačüjejo agrarno zemljo, kak pa naednok.* Zakaj? Gledajte eden mali račun. Ti boš dužen za svojo agrarno zemljo plačati 5000 Din. Z intereši i z prispevkom za dobrovolce znaša tvoj dug 5500 Din. Na 20 let če plačüješ te dug, ti letno pride 275 Din. Če svoje peneze deneš v posojilnico ali küpiš za nje zemljo, ti prinese te penez ali zemlja intereša na 6% računajoč samo 330 Din. Z toga intereša lahko plačaš letno rato, pa ti šuma na mesti ostane i ešče nekaj z intereša. To se te tiče, če

maš gotovščino. Če je pa nemaš, si moraš peneze izposoditi i tu plačuvati intereš, šteri je vekši, kak je državni. Eden slučaj bi bio samo, šteri ti priporoča, da na ednok plačaš, najmre te, če vsi interesentje stopite v zadrugo i ta plača mesto vas, vi pa pri njej dobite falej posojilo, kak kde indri. — Pa od toga mo si večkrat gučali.

Pošta. Agr. Interesenti Tropovci. Na vašo prošnjo, štero ste potom Agrarne zadruge kak te kotrige vložili na oblast, smo pod br. 22/299 od 16. sept iz Maribora od g. Osojnika, višjega agrarnoga svetnika te odgovor dobili, da se vaša prošnja te reši, kda pride vü komisija po zakoni. Te komisije bodo v par mesecaj vse rešile, tak ka kleti okt 1. de že vsaki interesent kak zakon predpiše državi začeo odplačuvati prvo rato za agrarno zemljo i de jo skoz 20 let lahko brez vse nevarnosti odplačuvao. **Vinkovič Marko Bratoni.** Maja 5. smo dobili vašo prijavo od nesreče. Pred vami so že vnogi bili ponesrečeni i tem se prle plačuje. Nikomi se pa ne more dati podpora, ki nema najmenje 50 Din. zadružne samopomoči plačane i je ta najmenje polleta že vložena, ka nosi obresti. Vi pa nemate šče plačano teliko zadružne samopomoči. Mi samo z tistoga damo, ka dobimo, če kotrige ne dajo, ne morejo dobiti.

Podporo je dobila Bakan Bara v Beltincih 80 Din. zavolo nesreče pri kravi.

Pošta upravnishva.

Šritelom! Šritelje, šteri ešče neso dobili darov za deco, naj od te cedela vküppoberejo i 18 okt. prinesejo v Martinišče, ka tam te dare dobijo za deco. **Kološa Štefan a Germaine par Foreste.** Frankov 25 prejeli. S tem je plačano vse za Gorico i Francijo. Dobite še brezplačno Kalendar. Pozdravljeni! **Friškič Štev. Predanovci.** Pjav mate, maja ste plačali 20 Din. A ar vam Novine hodi jo celo leto kak so i lani hodile, zato prosimo mi ešče 10 Din., da celoletna naročnina znaša 30 Din. na posamezni naslov. Prosimo, da se nam ne zameri. **Balažič Jan. Bučečovci.** Peneze nam namenjene je drugi dobo v roke. Ček 14084 neje naš. Našega število je 11806. Pišite na čekovni urad, naj vam naznani što ma tisto čekovno številko, po šteroj ste peneze poslali, pa je prosite od njega nazaj. **Vogrinič M. Vančaves.** Na naročnini je še 455 Din. duga i 66 Din. za poštino kalendarov. Peneze prinesite 18. okt. v Soboto. **Kreslin J. Zagreb.** Naročnina poravnana za M. List. Od bl. Imelde prosimo. Knige prošene ešče včasi ne moremo poslati, prosimo potrpljenje. **Šaruga Štev. Kapca.** Listov vam samo 4 pošilamo. Če ste več dobili, po priliki višesnje pošlite nazaj! **Kozar Jur. Martinje.** Okt. 18. pridite v Martinišče z cedalami i te dobite tam dare za deco. **Režonja Števan, Sokolovac.** Gd domo prideš, te se javi pri meni.

Pismo odposlano v Soboto. **Jauk Karol, Skakovci.** Pregledali smo vse čeke do 16. januara, pa vašega nismo najšli. Lani ste plačali januara meseca, letos nismo najšli čeka. Pošlite nam odrezek čeka, pa vam damo odgovor, ar drugo polovico čeka mi hranimo pri nas.

Izgubila se je v nedeljo lovska psica

nemško-kratkodlake pasme, temnorjave barve, 3 leta stara z imenom „Flora“ brez ovratnika in pasje znamke. Kdor jo izsledi naj to javi ali pa pripelje psico proti nagradi Dr. ŠUMENJAKU SLAVKU, sodnemu predstojniku v Murski Soboti, občinska hiža.

IZJAVA.

Podpisani Šinko Anton izjavljam, da ne priznavam nikakšega duga, šteroga moja sestra Šinko Marija gde koli napravi.

Murski Petrovci dne, 30. IX. 1931.

ŠINKO ANTON.

Lepe železne i kamene

nagrobne spomenike

odava po niskoj ceni

NEMECZ JANEZ

trgovina železa in strojev

MURSKA SOBOTA.

HOTIŠKI:

Na senožeti.

Oči so se joj razširile od veselja ob spomini na ljublenoga moža, ki že par let dela nekdi v Ameriki, kama ga je prisilila nesreča. Kak veselo bi bilo življenje na strani moža; za delo skoro znala ne bi, tak bi njoj šlo od rok. Kak mirno i tiho je bilo življenje, kda je šče on bio doma. Kak sta si sklenola pred oltarom vernost do smrti, tak sta delala eden za drugo, ar za lübečega človeka vsaki rad kaj pretrpi. Ona je tudi zahvalno priznavala jakosti svojega moža i kda je vidila, kak se trüdi za dom, za njo, za deco, njemi ne tužna pripovidavala, kak srečne so druge, kak počivajo, kak poležavlejo od dugoga časa, nego je vörno spunjavala svoje dužnosti, ka jima je rodilo zadovolnost i dobro volo, tak različno od one neistinske dobre vole, ki se včasi, kda je kupica prazna, preobrne v slabo volo i žalost.

Tak bi šlo življenje naprej, da ne bi mela nesreča vmes svoje prste. Bilo je tisti den pred Antonijem. Vsi domači so bili na senožetaj, samo mali, petletni Jožek je doma pazo. Bio je kak deca, iskao i premeľavao po prepovedanij mestaj, dokeč ne najšeo kaj takšega, da ga je zadovolilo. Tak je najšeo špice. Zbeži v drvarnico, ki je bila postavljena poleg slamov pokritih štao. Probao je, či de njemi gorelo tak kak drugim. Napravi si küp iz šibja i polen i komaj je vužgao, se je plamen naglo prijaosühih drv, dokeč ne narasteo do strehe. V tom časi je splezao na oslico drv, da bi on tudi rad tak velki bio kak plamen, toda vsa drva se zrušijo na sredino v prasketajoči ogen, on pa z njimi vred. Na srečo je šo mimo sosidov Števan, ki ga je potegno že komaj dihačega iz ognja. Okoli pogorišča so se nabrale ženske, brečale i zdihavale so, pomogle pa nikaj. Za čas pride mož, ki je opazivši velki dim, bežao domo, bleđi kak stena i trepetajoči. Toda samo za hip. Vrgeo

se je na delo i rešo ka se dalo rešiti. Geto pa so mogli polevati z vodov, ar je omedlela ob pogledi na mrtvoga Jožeka, ki je izročio svojo nedužno dušo bogi. Drugo sprotoletje je mož odišeo v Ameriko, da si prisluži telko, da si odpomore. I resan je že tisto leto telko poslao, da je dala postaviti hižo, dve leti na to pa je že bio postavljeni najlepši dom v celoj vesi. Domo je pisao, da bo šče nekaj let tam, da si zasluži več. I zdaj te nenavadne senje!

V takše misli je bila zatoplena Geta, kda se oglasi Ančka: „Mama, z Vanekom se pa nekš gospod pelajo!“ Pa resan! Od ceste sem se je pelao Vanek, z njim pa amerikansko oblečeni gospod. Geta gleda, gleda, oči se njoj razširijo, lice zažari, srce njoj trepeče: v tom hipi je v istini spoznala svojega, duga leta čakanoga moža. Kak srna skoči gori i že je čutila na lici vroči küš vernoga moža. — Začnolo se je pali radostno i zadovoljno življenje i Bog je blagoslavlao z vsov obilnostjov svoje dobrotivosti trüd té zglédne družine.

Za naše male.

Mlada Slovenka

Slovenka sem mlada,
ljubim svoj dom,
ostala do groba
zvesta mu bom.

Le zanj in za mamco
mi bilo srce
ljubeče bo v prsih
do zadnjega dne...

Me mlade Slovenke
vedrih smo lic,
vesele kot ptičke
vrhu goric!

(Slovenec)

Vogrin Štefan:

Rak so Šalapenci odbornika z jaliča spravili?

Bilo je inda sveta, kda so Šalapenci tak čedni bili. Spravili so se nad jalič, da bi ga podrli. Ka bi ga ležej podrli, si je mali ritar zmislilo, ka bi dobro bilo ga prvle oklestiti, da ne bi tak duno i se svet stroso, kda bi ga podrli.

Ritar je včasik naprej dao, ka šteri de šo ga klestit, dobi meso, štero so sebov prinesli. Včasik se je glaso te prvi odbornik, ka de ga on

šo klestit. Ritar njemi je šteo dati oblübleno meso, ali smola — maček je meso pojo. Odborniki se je pa posrečilo mačka dobiti i ga fest naklestiti, tak ka njemi je folgalo. Zdaj je sirmak lačen mogao iti jalič klestit. Spodi je začno i je klesto či duže više. Prišo je do vrija i je več ne mogao gori pa doli tudi ne. Kda so Šalapenci vidli ka nede mogao doli, si je te zadnji odbornik komaj zmislilo, da bi dobro bilo po mački vože gor poslati i ga na raji doli z vrija potegniti, tak ka se nebi skukao. I resan, mački so vože za rép pridrgnoli i ga gor poslali na jalič. Žmetno je prišo do polovice i si je tam počivo. Odbornik je pa straj būo, ka maček nebi dale šo pa ga je začno zvati: „Duci, mujc, mujc!“ Kda je pa maček začno njegov glas, je skočo dol, ár se je bojava, da de palik za meso bit.

Šalapenski te prvi odbornik je ostao na jaličevom vriji.

„Kak je prišo doli z toga vrija?“

(Što pošle nájlepši odgovor na to pitanje do četrtka na naslov: „Vogrin Štefan, Rakičan 71. p. M. Sobota.“ dobi po pošti kot za nagrado lepo povest „Živ pokopan.“ Najboljši odgovor i što dobi nagrado se objavi v „Novinah.“

„Potrudite se!“

VGANKE.

1. Sirmak me ma, bogatin me ne pozna. Ka je to?
2. V vodi vre, v ognji pa ne? Ka je to?
3. Šteri svetec ma največ zobov?

4. v e s b r z o k p i Kakše društvo je to?

5. A B Vanilij Kde je te mož?

Rešitev vgank objavimo v prišestnoj številki.

Gospodarstvo.

Kmetijske razstave ne bo.

V zadnjoj številki smo poročali, da de se vršila 4. i 5. oktobra v M. Soboti kmetijska razstava. Ar so vmes prišle nekše težkoče, se razstava ne bo vršila.

Prva skrb pri prascih.

Že večkrat se je objavilo v naših domačih „Novinah“ od svinjereje več stvari k pobokšanji te panoge. Ali itak še trbe spomenoti edno važno stvar s pogledom na mlade prasce.

Prasci, gda se skotijo, majo 8 na eden centimeter dugih zobov, šteri zobje so tak ostri kak igle i si prasci z njimi napravljajo po cejlom gobci velike poškodbe, kak na čeljustaj tak na jeziki, od šterih dobijo po tretjem dnevi vročino i je od tistoga sploh betežno živalce.

Tej zobje pa škodijo tudi pri jeli, ár so tej ne namenjeni za jesti, nego služijo samo za obrambo. Tej zobje se morajo z navadnimi kleščami (ščipalnicami) odtrgati. Na vsakom kraju odzgoraj in odspodi sta 2 zoba. Že po tretjem dnevi se to lahko zgodi. A kesnej tudi nikaj ne škodi. Či ostanejo tej zobje notri, se vsigdar gibljejo in večkrat nove zobe na stran potisnejo i potom pikajo živalce. Zato živalca ne more jesti i tudi nemoremo jih skrmiti.

NEMES VINCE, Tešanovci.

Zaključek mlečne kontrole pri živinorejskih organizacijah v Slovenski krajini.

Povzdiga živinoreje je mogoča le s plemensko odbiro (selekcijo), ki se vrši v rodovniških društvih, ki vo-

dijo rodovnik in kontrolo mlečnosti. Ne drži trditev, da za gojenje na meso ni potrebno izvajati kontrole mlečnosti ampak le izbirati najlepše živali, kajti tudi za zdrav in hitro rastoč zarod (gojenje na meso) je potrebno, da ima mati dovolj mleka. Izvajanje mlečne kontrole je organizirano po rodovniških društvih in odsekih

Za leto 1930 je zaključena mlečna kontrola, ki je dala drugi celotni zaključek kontrole mlečnosti za simodolsko pasmo pri Rodovniškem društvu v Nedelici. Prvi celoletni zaključek pa nam je poleg Nedelice na razpolago pri rodovniških organizacijah: Puconci, Moravci, in Tešanovci, zaključek za del leta pa pri organizacijah v Dolgi vasi, Strukovcih, Predanovcih, Vučji gomili in Petišovcih.

Najvišja mlečnost se je dosegla pri Rodovniškem društvu v Nedelici in Puconcih. Najvišja mlečnost je izkazala pri kravi štev. 80 (Rodovniško društvo Nedelica) last Grajfa Ivana, pos. Turnišče s 4097 l., kot druga sledi krava št. 52 (rodovniški odsek Puconci) last Balažiča Janoša, Markišavci, s 3.426.5 l. in kot tretja pa krava štev. 12 (Rodovniško društvo Nedelica) last Draškoviča Jožefa, pos. Nedelica, s 3.273.4 l.

Pričakuje se, da bo smotreno nadaljevanje započete delo prineslo živinorejcem še lepše uspehe. Za letošnjo jesen se pripravljajo razstave rodovniške živine v Moravcih, Tešanovcih, Strukovcih, Petišovcih — Dolgi vasi.

Glavnoga natakara

sprejemem v svojo kopališko krčmo v Ižakovcih. Je lahko tudi ženska. Krčma se da tudi z arende, če jo što vzeme. **TURK JOŽEF** krčmar M. Sobota.

Za smeh.

Gospodar: Janči, ka se vsigdar bijeta ti i sosidov kočij? Ti si pametnejši, zato pusti!

Janči: Naj pūstim, ar sam pametnejši? To ne drži. Jūnec tudi pūsti mesarom, da ga ženejo v mesnico pa le jūnec ostane.

*

Jūrčeka šče vučiteo nabiti, a nje-mi mali vujde. Začne se podrk po dvori. Kda sta že oba zalecaniva, Jūrček zakriči proti vučitelu:

— G. vučiteo, spomnite se na to, da mora pametnejši popūstiti.

*

Gospod, ešče zdaj ednok mi posodite 25 dinarov — vervlite mi, da več nikdar ne pridem k vam.

— Ravno toga se bojim.

ŠTEFAN LAZAR:

S STRELOV i PLINOM.

— Ali znova odideš? — ga je gledala s čarnim obrazom.

— Ne idem — je mrmrao Mutsuhito mrko. — Nemam kaj iskati tam . . .

— Zakaj potom delaš mašin?

— Za človeštvo, predvsem za Japonsko. Jaz služim človeški kulturi . . .

Dekla je vzdihnola.

— Ti vsikdar misliš na človeštvo, — se je potom žalostno oglasila. — Samo na človeštvo . . .

— Na koga drugoga pa naj mislim? — je gledao deklinino nekaj pomilovalno.

Ne samoga sebe . . . Komaj ješ, piješ, ne luhiš kitarjenja, ne hodiš v čajarno, nikaj ne potrebuješ. Ka ti je?

— Delam, — je vzdihno Mutsuhito Dsain. — Delati moram . . .

— A kakšo veselje maš potom v življenji? — so se v skuzaj zabliščale deklinine oči. — Ve tudi mene ne maraš, — njemi je spadnola k nogam — kak koli noč i den hrepenim po tebi . . .

Sunčni žarek se je trepetajoč sveto i pozlato sivi plašč, na šterom so srebrni zmaji odpirali žrelo. Mutsuhito Dsain je nežno zdigno svojo malo deklinino.

— Truden sem, — jo je božao po bledežutom, finom obrazi. — Bolijo me živci, boli srce . . .

— Srce? — ga je lubeznivo obinola z očmi.

— Vnogo sem delao. Vnogo sprobao . . .

— Zakaj ne spiš po noči? — ga je gledala z nežnim očinjom. — Kda se noč spusti na zemlo, vužgem mali posvet, ki visi pred oltarom, pred Budovim kipom i do sunčnoga vzhoda gledam v skrivnostno svetlobo. Na strehi cvrči jezero cvrčkov i miši lečejo, potom pa zavlada okoli hiše čarna tihota . . . i jaz se tak bojim . . . i jaz tak jočem v hiši, ar ne prideš k meni . . .

— Delati morem, — se je izgovarjao Mutsuhito Dsain in je vkraj obrno glavo, da bi njemi ne trbelo gledati deklinine oči. — Glej tudi te mašin sem stvoril . . .

— Ka pomaga mašin? — je tožila deklina. — Jaz neščem leteti, ljubiti bi štela . . . Jaz ne želim nebeških višin, nego lubezen, ve je ona nebo . . . njoj je kapala po obrazi svetla tresoča i žgoča skuza.

Mutsuhito Dsain je mučao.

— Glej, jaz sem te zvesto počakala . . . Priplavala je ladja i prišeo je lepi mornarski častnik, ki me je zagledno.

— Kde? — je pitao malomarno.

— Pred svetiščem „Skakajoče želve“, kda smo meli velke svetke. I dopadnola sem se njemi . . .

— Kak znaš to?

— Pravo mi je, da me vzeme za ženo na dva meseca, dokeč bo ladja tu . . .

— Kak je zvedo, da tu stanuješ? — jo je gledao nepremično.

Za menov je prišeo, sem do hiše mi je sledio i je po materi Breskvi sporočo, ali k šenki . . .

— Lepo, — je pravo Mutsuhito Dsain mrko. — V svojoj hiši sem vama dao stan, skrbim za vaj i ti gledaš za tujim moškom . . .

Dekla je tiho stepla z glavov.

— Gospod, ne sam gledala za njim, — je pravla žalostno. — Materi je dao zlat i je pravo, da me osreči, jaz pa sem mislila na tebe i sem zaprla oči pred skušnjavov . . .

— Tak teda čuva nad tebov Breskev?

Dekla je mirno zdržala njegov oster pogled.

— Mati je stara, siromaška i luhi peneze, — jo je branila s prosečim smehom. — Teda sem te vnogo objokavala i ona si je samo prizadevala, da bi tolažila hčerko. Gospod, ne včini njoj nikaj žaloga, ona ne hudobna ženska i te luhi.

Mutsuhito Dsain je vido deklini v dušo i se je pomirio.

— No, dobro, Zvonček — jo je pobožao po žalostnom obrazi. — Ne sam čemerem . . . Ka pa se je zgodilo z mornarskim častnikom?

— Izostao je. I kak sem čula, je za mesečnih šest sto jenov vzeo za ženo Tuki-Sano, hčer spoštovanoga lastnika cvrnske fabrike . . .

Sključila se njemi je k nogam.

— Gospod, Mutsuhito Dsain, ti si anata ičiban, prvi človek. Veliko je tvoje znanje, a v dušo mi vseedno ne vidiš. Ne, ar sem jaz samo mala, neznatna dekla. Ne vidiš me, ar me ne luhiš. Ne vidiš me, ar me več ne luhiš. Gospod, jaz te samo slavim za to i te samo zagotavljam: ljubim te, ljubim te, ljubim te... Zbojala se je.

— Zdaj me mrzlo i neverno gledaš, gospod, Mutsuhito Dsain, tuje se mi smeješ, siromaškoj malo deklini, a čutim, da nešternoga dneva dam veliko i sveto izpričevalo svoje lubezni . . .

Slabotni, zveneči glas je zadušio bol, malo ročico je pritisnola na srce i je v nemoj tugi izginila za bombaževimi zavesami z rdečimi čopi . . .

VIII.

Overton se je nevoljno mantrao za stolom. V srečo je pomešala grenkobo zavest, do svojega dela, ki bi tvorilo nov vek, ne more vresničiti. Na stoli laboratorija je ležao celi kup zapiskov, zamotane kemične doze, čudni mašine so ležali vse na okoli, zavrženo orodje težkih i brezuspešnih poizkusov i izjalovljeni trudi.

— Overton, ka premišlavate? — se je zdigno od drugoga stola Brikley. — Kak daleč ste prišli?

— Računi so točni, teoretično je gotova ona važna iznajdba, praktična izpeljava pa stoji pred nepremagljivimi ovirami . . .

— Samo pogum! — se je smejao stari znanstvenik.

— Plin! Što bi mislo, da se te plin izpremeni v tak nepremagljivo moč ravno zavolo svojega ničnostnoga bistva!

— Kak ničnost? V neskončnost prodirajoče molekule tvorijo izpremenljivo zakonitost — se je zamislo profesor Brinkley. — Kak da bi živela v njih ona eksplozivna sila, ona gigantska eksplozivna moč, ki je v nedoumni napetosti v zračnih daljavaj razgnala stari kaos . . .

Overton se je zagledao pred sebe.

— Ležej je od zraka i težkej od vsega! Ne more ga premagati človeška miseo, ki je obsegnola zvezdnato vesolstvo Mlečnih poti . . .

— . . . i nova čuda mikroskopa: orjaško povejšani svet nevidnih malčkov — je nadaljavao Brinkley. — Prijatelj Overton, miseo trbe povečati! Ar tu je malo vnogo vekše kak veliko . . .

Sklono je sivo glavo i se zamislo. V sanjavih žarkih zahajajočega sunca je bio kak kakši stari svetnik . . .

— Što bi mislo — je tožo Overton dale — da je te mali nikaj tak močen, tak žilavi i nebogaven, tak neukrotljiv! Malo je istini vnogo vekše, kak veliko. G. profesor, ka mislite, ali se mi posreči ukrotiti revolucionarno plinsko molekulo? (Dale.)

Pesji regiment.

V Parizi stoji pri nekšem precu obširnem vrti hišica, štera gradba spominja na prve stoletje. V njej stanuje bivši vojak, kapetan, ki s ponosom nosi križec častne legije. Te stari gospod je pravi oča psov. V velikom mestu je vsikdar dosta psov, ki se brez gospodara potepajo okoli ali pa so se zatepli i so tak obsojeni na stradanje. Če te stari gospod najde takšega psa, ga vzame k sebi, njemu da jesti, se njemu dobrika i ga tak naveže na sebe. S tem je usoda psa zagotovljena; ma dom, puno skledo i prostor, kde lahko mirno spi.

Tu prevzame pes s svojim vstopom v to hišo tudi dužnosti. Ma svoje pravice, pa more za to tudi bogati, se včiti, pazljivo poslušati opomine svojega dobrotnika, podajati dokaze dobre vole i na reč slediti. Stari vojak, ki se teliko trudi z njihovim vzgojem, ne trpi nikše nepokorščine med svojimi gojenci.

V leti ob štiraj v zimi ob šestih da stari kapetan posebno zname nje. Psi pridejo točno. Nato se vrši pregled čete, ki šte dnese do 40 pesjih mrcin, eden grši od drugoga. Kda je pregled končani, se uvrstijo psi po dva i dva. Kapetan jih pela k najbližjimi kanali, kde se skoplejo. Nato mašeraajo na vežbališče. Tu bi mogli videti staroga kapetana pri deli s svojim „stotnijom“! Psi manevrirajo kak eskadron husarov; formirajo se v oddelke, stopajo po dva, po štiri, frontalno i v gosjem pohodu. Idejo naprej, nazaj, lečejo, skačejo i se naednok stavijo. To se telko časa ponavlja, dokeč je ne vse v najlepšem redi. Če povelnik ne zadovoljen, more pes iti v policijsko sobo, kde ga čaka kazen.

Kda je vežbanje, ki trpi dve do tri vüre, končano, mašeraajo domo, kde jih čaka dober zajtrik. Nato je prost čas na vrti, kde vsaki pes lahko dela, ka šče. Ob treh popoldnevi i ob šestih zvečer je krmlenje, vendar pa si morejo psi to zaslužiti z ednovurnim vežbanjom. Trikrat teda vežbajo, vendar samo vgojdo na vežbališču na prostom. Sosedje so se pritožili, da je pesji polk celi den neprestano po cestaj straši žene i deco. Policija se je čutila za dužnost, da napravi red pri pesjom vežbanji: psi smejo samo vgojdo rano mašerati na prosto.

Pa še za nekaj drugoga so se pritožili sosedje: za neprestano lajanje. Policijski komisar je pozval k

sebi staroga vojaka i njemu priporočo, naj vekši del svojih psov izroči društvu za varstvo živali, ar bi njemu morali prepovedati vse pse. „Gospod“, je pravo stari vojak, „svojoj državi sem služo 40 let, vdeležo sem se mnogih vojn i se povsedi obnašao častno. Družine nemam, vse svoje prijatele sem zgubo na bojišču. Zdaj nemam drugoga kak te siromaške živalice, ki me tak ljubijo. Če mi te odvezmete, ste me oropali moje edine tolažbe.“

Policijski komisar je stisno staromi gospodi roko i njemu je pusto vso pesjo družino. I tak še naprej vsako jutro mašeraajo psi na vežbališče pod povelstvom staroga kapetana.

Tržne cene.

Penezi: USA dolar Din. —, Canadski dolar Din. —, Austrijski šiling Din. —, Francuski frank Din. —, Talijanska lira D —, Pengő D —, Marka —, Urugvajski peso Din. —, Argentinski peso Din. —.

Živina: biki, junci i telice Din. 4—6, (jako debeli Din. 7), krave Din. 3—4, teoci Din. 8—9, svinje Din. 9.

Zrnje: pšenica Din. 160, žito Din. 160, oves Din. 160, kukorca Din. 160, krumpli Din. 65, ajdina Din. 180, proso Din. 180, lenovo seme Din. 250, grah črešnj. Din. 200, mešani Din. 150.

Odaja vina.

Prvovrstno vino lastnoga pridelka (okoli 12 hl) se oda v Velkom Kazlovčeki pri KATARINI HORVAT sv. Vrban p. Štrigova.

Odaja travnikov (senožeti).

Na LUKAČEVSKOM oktobra 4. to je v nedelo popoldnevi ob 2 odam travnike na licitaciji. Licitacija se vrši v Lukačevcih na lici mesta.

vdova KOLOSVÁRI BERTA
v Murskoj Soboti. 1

MLINARI!

MLINARSKE KAMLE garant. kakovosti MLINSKA SITA svileni i vuneni i a REMENJE za pogon. „PRIMA“ vosek za remenje GURTE, PEHARČKE i ml. klepce ino vse ostale mlinске potrebščine nudi najceneje:

BRCAR & Comp. - Ljubljana
2 Kolodvorska 35.

Znižane cene! Zahtevajte ponudbe.

HALO!

HALO!

KAJ JE NOVEGA?

Naznanjam c. občinstvu ter g. čevljarjem, da sem vsled gospodarske krize ter z ozirom na pomanjkanje denarja znižal cene vsakovrstnega usnja kakor tudi čevlarskih potrebščin.

Prosim c. občinstvo, da preje, ko si bi nabavilo usnje za zimo, se potrud i v mojo trgovino, da se bode te lahko prepicali, da dobite pri meni najboljše in najcenejše usnje.

S spoštovanjem: 3

Bartanič Geza trgovec z usnjem
v Dolnji Lendavi, Glavna ulica šte. 75, poleg cerkve v lastni hiši.

AMATERJE POZOR!

Fotografski aparati i vse fotografske potrebščine se dobijo po jako niskoj ceni v trgovini s paperom

HANN IZIDOR-a v M. Soboti.

Kam naj naložim peneze, da dobim najboljši intereseš???

Kde bom iskao najugodnejše posojilo za svoje potrebe? V vsakom slučaju se z zavüpanjom obrnemo na našo domačo

HRANILNICO i POSOJILNICO v BOGOJINI,

štera je vpelala dobro, polmesečno obrestüvanje (za vloge od 8—9% za posojila pa 10%) i nudi kem vekše ugodnost. Rentno dačo plača sama za svoje vlagatele. Promet od meseca do meseca raste, ka jasno svedoči od velikoga zavüpanja i kaže na varnost kritja več milijonske vrednosti njenih kotrig.

Pridite i se osvedočite!

NAČELSTVO HRANILNICE i POSOJILNICE v BOGOJINI.